НАРЕДБА № 6 ОТ 18 НОЕМВРИ 2026 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА II.A.14 "ПОДПОМАГАНЕ ПО НАТУРА 2000 ЗА ГОРИ", ВКЛЮЧЕНА В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

В сила от 20.11.2026 г.Издадена от министъра на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.105 от 20 Ноември 2026г.

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на интервенцията II.A.14 " Подпомагане по Натура 2000 за гори", включена в Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., наричан по-нататък "Стратегическия план", за проверките по **чл. 70 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП)**, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, както и ред за налагане на административни санкции.

Чл. 2. Плащането по реда на тази наредба се предоставя с цел опазване на горските типове природни местообитания по **приложение № 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)** и при спазване на съотносимите изисквания на:

1. **Регламент (ЕС) 2021/2115** на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък " **Регламент (ЕС) 2021/2115**";

2. **Регламент (ЕС) 2021/2116** на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък " **Регламент (ЕС) 2021/2116**";

3. **Делегиран регламент (ЕС) 2022/127** на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета с правила по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 20/95 от 31 януари 2022 г.);

4. **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/128** на Комисията от 21 декември 2021 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките, проверките, обезпеченията и прозрачността (ОВ, L 20/131 от 31 януари 2022 г.);

5. **Делегиран регламент (ЕС) 2022/1172** на Комисията от 4 май 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в рамките на общата селскостопанска политика и прилагането

и изчисляването на административните санкции във връзка с предварителните условия (ОВ, L 183/12 от 8 юли 2022 г.);

6. **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173** на Комисията от 31 май 2022 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в общата селскостопанска политика (ОВ, L 183/23 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък "**Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173**";

7. **Регламент (ЕС) № 651/2014** на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.), наричан по-нататък "**Регламент (ЕС) № 651/2014**";

8. **Регламент (ЕС) 2022/2472** на Комисията от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 327/1 от 21 декември 2022 г.), наричан по-нататък "**Регламент (ЕС) 2022/2472**";

9. Стратегическия план;

10. Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за програмния период 2021 - 2027 г. на България.

Глава втора.
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА II.A.14 "ПОДПОМАГАНЕ ПО НАТУРА 2000 ЗА ГОРИ"

Раздел I.
Изисквания към кандидатите и площите

Чл. 3. (1) Допустими за подпомагане по реда на тази наредба са:

1. физически лица или еднолични търговци;

2. юридически лица или горски сдружения по **чл. 183, ал. 1 от Закона за горите**;

3. общини;

4. местни поделения на вероизповеданията;

5. държавни предприятия по **чл. 163 от Закона за горите**.

(2) Допустимите за подпомагане кандидати по ал. 1 не могат да бъдат предприятия в затруднено положение по смисъла на **чл. 2, т. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014**.

(3) Допустимите за подпомагане кандидати по ал. 1 не могат да бъдат предприятия, които не са изпълнили разпореждане за възстановяване вследствие на решение на Европейската комисия, с което помощ, предоставена от същата държава членка, е обявена за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар.

Чл. 4. (1) Допустимите за подпомагане площи по интервенцията са горски територии, собственост на кандидатите по **чл. 3, ал. 1, т. 1 - 4**, или с предоставено право на управление по **чл. 163, ал. 3 от Закона за горите**, за кандидатите по **чл. 3, ал. 1, т. 5**.

(2) Горските територии по ал. 1 трябва да се намират в защитени зони от Натура 2000, за които са издадени по реда на **чл. 12 от ЗБР** заповеди на министъра на околната среда и водите, в които са разписани конкретни режими/ограничения/забрани за горскостопански дейности.

(3) Горските територии по ал. 1 трябва да са включени като "гори във фаза на старост" в:

1. действащи горскостопански планове или програми, изготвени и утвърдени по реда на **Закона за горите** и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

2. заповед на министъра на земеделието и храните - за държавните горски територии.

(4) Заявените площи на кандидатите по **чл. 3, ал. 1, т. 5** трябва да попадат в района на дейност на съответното държавно предприятие по **чл. 163, ал. 1 от Закона за горите**, определен по реда на **чл. 163, ал. 3** от същия закон.

Чл. 5. (1) Минималната обща допустима площ по **чл. 4** е:

1. за физически лица и еднолични търговци - 1 ха;

2. за юридически лица, горски сдружения по **чл. 183, ал. 1 от Закона за горите** и местни поделения на вероизповеданията - 5 ха;

3. за общини - 10 ха;

4. за държавни предприятия по **чл. 163 от Закона за горите** - 500 ха.

(2) По интервенцията по **чл. 1** не могат да се заявяват за подпомагане площи с размер под 0,1 ха.

Чл. 6. (1) Кандидатите за подпомагане са длъжни да спазват забраните, определени в заповедите за обявяване на защитените зони от Натура 2000, издадени по реда на **чл. 12 от ЗБР**, в които попадат стопанисваните от тях и заявени за подпомагане горски територии. Когато за съответната защитена зона е утвърден териториален план за управление съгласно **чл. 27 от ЗБР**, кандидатите са длъжни да спазват и определените в него режими.

(2) Кандидатите за подпомагане са длъжни да спазват изискванията, свързани с условията на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в **приложение IV към Регламент (ЕС) 2021/2115** съгласно **чл. 56 от ЗПЗП**.

(3) Кандидатите за подпомагане трябва да спазват приложимите мерки съгласно Становище по екологична оценка № 5-4/2023 г., с което е съгласуван от министъра на околната среда и водите Стратегическия план, достъпно на интернет адрес: **https://www.moew.government.bg/bg/stanoviste-po-ekologichna-ocenka-5-4-2023-g-s-koeto-se-suglasuva-strategicheski-plan-za-razvitie-na-zemedelieto-i-selskite-rajoni-za-perioda-2023-2027-g/**.

Чл. 7. В съответствие с **чл. 23 от ЗПЗП** Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) може да изисква от компетентните органи информация за влезлите в сила наказателни постановления за констатирано неспазване на забраните за горите във фаза на старост в защитени зони от Натура 2000.

Раздел II.
Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 8. (1) Приемът на заявления за подпомагане по интервенцията по **чл. 1** се определя със заповед на министъра на земеделието и храните. Заповедта съдържа началната и крайната дата на прием, като може да съдържа и допълнителни условия.

(2) Заповедта по ал. 1 се публикува на интернет страниците на Министерството на земеделието и храните и на Стратегическия план, както и на електронната страница на Системата за електронни услуги (СЕУ) съгласно **чл. 30, ал. 2, т. 6 от ЗПЗП** в тридневен срок от издаването ѝ, но не по-късно от началната дата на приема.

(3) При установена невъзможност за кандидатите за подпомагане да подадат заявленията и документите поради технически проблеми със СЕУ министърът на земеделието и храните, по предложение на изпълнителния директор на ДФЗ, може със заповед да удължи сроковете за представянето им.

(4) Всеки кандидат за подпомагане може да подаде само едно заявление за подпомагане за съответната календарна година.

Чл. 9. (1) Заявленията за подпомагане се подават по електронен път през индивидуален профил на кандидата или на упълномощено от него лице в СЕУ.

(2) Заявлението за подпомагане съдържа най-малко:

1. информация за кандидата за подпомагане, необходима за неговото идентифициране по **чл.**

59, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2116, както и данни за банкова сметка, по която да бъдат изплатени плащанията, чийто титуляр е кандидатът за подпомагане;

2. данни за идентификация на горските територии;

3. заявена площ в хектари до втория десетичен знак;

4. вид на гората;

5. код на защитената зона от Натура 2000.

(3) Към заявлението за подпомагане се прилагат:

1. планове или програми по **чл. 4, ал. 3, т. 1** - за лицата по **чл. 3, ал. 1, т. 1 - 4**;

2. документ, удостоверяващ правото на собственост върху заявените горски територии - за лицата по **чл. 3, ал. 1, т. 1 - 4**;

3. общи и специфични декларации.

(4) В съответствие с **чл. 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173** бенефициентът продължава да носи отговорност за заявлението за подпомагане и за точността на предадената информация.

Чл. 10. (1) Изпълнителният директор на ДФЗ за всеки прием одобрява със заповед образците на общите и специфични декларации по **чл. 9, ал. 3, т. 3** и ги публикува в СЕУ.

(2) Държавен фонд "Земеделие" включва в заявлението за подпомагане наличната информация в съответствие с **чл. 5** и **6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173** с цел правилното и надеждно управление на интервенцията и за да гарантира правилното докладване относно показателите за крайния продукт и показателите за резултатите, посочени в **чл. 66, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116**.

(3) Заявлението за подпомагане по интервенцията е и заявление за плащане.

Чл. 11. (1) Лицата по **чл. 3** удостоверяват подаването на заявленията за подпомагане чрез квалифициран електронен подпис (КЕП), както и всички други документи и декларации, които изискват подпис.

(2) В случай че заявления, искания и други документи не се подават лично от кандидата, същият, чрез индивидуалния си профил в СЕУ, определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с КЕП съгласно **чл. 48, ал. 2 и 3 от Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол** (ДВ, бр. 82 от 2006 г.), наричана по-нататък "Наредба № 105 от 2006 г.".

(3) Когато определени условия за получаване на финансова помощ по интервенцията се доказват с документи, които не могат да се обработват по електронен път или не са достъпни в публични регистри, същите се прилагат към заявлението или когато е приложимо - подписани с КЕП от съответните лица.

Чл. 12. (1) Поземлените имоти по кадастралната карта могат да се използват за установяване на местоположението на площи по интервенцията.

(2) При подаване на заявленията за подпомагане в СЕУ на кандидатите се визуализира геопространствена информация за горските територии.

(3) Изпълнителната агенция по горите предоставя на ДФЗ преди всеки прием цифрови географски данни за:

1. горските територии по **чл. 4, ал. 3, т. 2**, които съдържат и информация за защитени зони по Натура 2000 и вида на гората по **чл. 18, ал. 2**;

2. горските територии, извън посочените по т. 1, които съдържат и информация за защитени зони по Натура 2000 и вида на гората по **чл. 18, ал. 2**.

(4) Заявената площ не може да попада в повече от един подотдел.

Чл. 13. (1) Системата за подаване на заявления за подпомагане извършва предварителни проверки съобразно **чл. 33г от ЗПЗП** и извежда насочващи предупреждения.

(2) Въз основа на предупрежденията по ал. 1 кандидатът за подпомагане може да нанесе

корекции в заявлението за подпомагане.

Чл. 14. Заявлението за подпомагане се счита за подадено при изпълнение на изискванията по **чл. 50, ал. 3 от Наредба № 105 от 2006 г**.

Чл. 15. При разглеждане на заявленията за подпомагане ДФЗ не може да изисква представяне на:

1. документи, когато данните в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър;

2. информация или достъп до нея, която се предоставя по служебен път по реда на **чл. 3 от Закона за електронното управление**;

3. информация в структуриран вид, която вече е въведена в Интегрираната система за администриране и контрол.

Глава трета.
ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Чл. 16. (1) Държавен фонд "Земеделие" предоставя плащания по интервенцията II.A.14 " Подпомагане по Натура 2000 за гори":

1. в рамките на предвидените финансови средства, определени в Стратегическия план и неговите изменения;

2. в съответствие с **чл. 45 от Регламент (ЕС) 2022/2472**;

3. при спазване на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност в съответствие с **чл. 67 от ЗПЗП** и при условията, установени в настоящата наредба, доколкото не е предвидено друго в правото на Европейския съюз и в националната правна уредба.

(2) Когато ДФЗ установи обстоятелства по **чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП**, незабавно информира в писмена форма министъра на земеделието и храните.

(3) В съответствие с **чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП** финансовата помощ може да бъде намалена пропорционално чрез прилагане на коефициент за редукция на всички подадени заявления за подпомагане въз основа на разполагаемите финансови средства в бюджета ѝ.

(4) Министърът на земеделието и храните може да намали годишния размер на плащанията по интервенцията.

Чл. 17. (1) Плащанията по интервенцията II.A.14 "Подпомагане по Натура 2000 за гори" се предоставят от ДФЗ за спазване на определените в заповедите на министъра на околната среда и водите за защитени зони от Натура 2000 забрани за:

1. горскостопанска дейност;

2. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост.

(2) Забраната по ал. 1, т. 2 не се прилага в случай на увреждане над 50 на сто от площта на съответния подотдел на гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети.

(3) В горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост в съответствие с **чл. 51в от Наредба № 8 от 2011 г. за сечите в горите** (ДВ, бр. 64 от 2011 г.) се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета.

Чл. 18. (1) Плащанията по интервенцията II.A.14 "Подпомагане по Натура 2000 за гори" се предоставят под формата на годишно плащане на хектар.

(2) Годишният размер на плащанията по интервенцията II.A.14 "Подпомагане по Натура 2000 за гори" е:

1. за иглолистни гори във фаза на старост - до 225 евро/ха;

2. за широколистни високостъблени гори във фаза на старост - до 220 евро/ха;

3. за издънкови и нискостъблени гори във фаза на старост - до 50 евро/ха.

(3) Годишният размер на плащанията по ал. 2 не надвишава размерите, определени в **чл. 4, параграф 1, буква "о"** и **чл. 45, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2022/2472**.

Чл. 19. Плащанията по тази наредба се предоставят при спазване на правилата за натрупване по **чл. 8 от Регламент (ЕС) 2022/2472**.

Глава четвърта.
ПРОВЕРКИ, ОТКАЗ И НАМАЛЕНИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА

Раздел I.
Административни проверки

Чл. 20. (1) Административните проверки и проверките на място се извършват от органите, структурите и звената по **чл. 26а, ал. 2 от ЗПЗП**, за да се гарантира ефективна проверка на:

1. точността и пълнотата на информацията в заявлението за подпомагане;

2. спазването на всички критерии за допустимост, ангажименти и други задължения по интервенцията и на условията, при които се предоставя подпомагане, включително на ниво бенефициент;

3. предварителните условия в социалната сфера по **чл. 14 от Регламент (ЕС) 2021/2115**.

(2) Проверките по ал. 1 трябва да осигуряват ефективна защита на финансовите интереси на Европейския съюз съгласно **чл. 69 от ЗПЗП**.

(3) Държавен фонд "Земеделие" извършва административни проверки и чрез налични данни за опожарени площи и площи с постоянен характер от системата за мониторинг на площта по **чл. 42 от Наредба № 105 от 2006 г**.

Чл. 21. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка на обстоятелството по **чл. 3, ал. 2** въз основа на годишните финансови отчети на кандидатите за подпомагане.

(2) Проверката по ал. 1 се извършва служебно чрез търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, когато годишните финансови отчети са обявени.

(3) Когато годишните финансови отчети, необходими за извършване на проверката по ал. 1, не могат да бъдат проверени по служебен път, Държавен фонд "Земеделие" може да ги изиска от кандидата за подпомагане.

Чл. 22. (1) Когато кандидатите за подпомагане са лицата по **чл. 3, ал. 1, т. 2** и са дружества от видовете, посочени в **чл. 2, т. 18, букви "а", "б" и "в" от Регламент (ЕС) № 651/2014** във връзка с **приложение I** или **II към Директива 2013/34/ЕС** на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182 от 29 юни 2013 г.), проверката по **чл. 21** се извършва въз основа на годишния финансов отчет за предходната данъчна година спрямо годината на кандидатстване.

(2) Кандидатът за подпомагане по ал. 1, с изключение на малко или средно предприятие, съществуващо от по-малко от три години, се счита за предприятие в затруднено положение по смисъла на **чл. 2, т. 18, буква "а" от Регламент (ЕС) № 651/2014**, когато сумата на т. III "Резерв от последващи оценки", IV "Резерви", V "Натрупана печалба (загуба) от минали години" и VI "Текуща печалба (загуба)" от раздел А "Собствен капитал" на пасивите, описани в Счетоводния баланс на съответния кандидат за подпомагане е отрицателна стойност, която надвишава 50 % от сумата на т. I "Записан капитал" и II "Премии от емисии" от раздел А "Собствен капитал" на пасивите, описани в Счетоводния баланс.

(3) Кандидатът за подпомагане по ал. 1, с изключение на малко или средно предприятие, съществуващо от по-малко от три години, се счита за предприятие в затруднено положение по

смисъла на **чл. 2, т. 18, буква "б" от Регламент (ЕС) № 651/2014**, когато сумата на т. III "Резерв от последващи оценки", IV "Резерви", V "Натрупана печалба (загуба) от минали години" и VI "Текуща печалба (загуба)" от раздел А "Собствен капитал" на пасивите, описани в Счетоводния баланс на съответния кандидат за подпомагане е намалял с повече от половина от сумата на т. I "Записан капитал" поради натрупани загуби.

(4) Кандидатът за подпомагане по ал. 1 се счита за предприятие в затруднено положение по смисъла на **чл. 2, т. 18, буква "в" от Регламент (ЕС) № 651/2014**, когато е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите по националната нормативна уредба, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори.

(5) Кандидатът за подпомагане по ал. 1 се счита за предприятие в затруднено положение по смисъла на **чл. 2, т. 18, буква "г" от Регламент (ЕС) № 651/2014**, когато е получил помощ за оздравяване и все още не е възстановил заема или е прекратил гаранцията, или е получил помощ за преструктуриране и все още е обект на план за преструктуриране. За целта на проверката кандидатите декларират съответните обстоятелства, като се извършва проверка в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 23. (1) Когато кандидатите за подпомагане са лицата по **чл. 3, ал. 1, т. 5**, проверката по **чл. 21** се извършва въз основа на годишните финансови отчети за последните две приключили финансови години спрямо годината на кандидатстване.

(2) Кандидатът за подпомагане по ал. 1 се счита за предприятие в затруднено положение по смисъла на **чл. 2, т. 18, буква "д" от Регламент (ЕС) № 651/2014**, когато за всяка от двете финансови години по ал. 1 едновременно са налице следните обстоятелства:

1. съотношението между балансовата стойност на дълга и собствения капитал на предприятието е по-голямо от 7,5;

2. съотношението на EBITDA към разходите за лихви е по-малко от 1,0.

Чл. 24. (1) Когато бъдат установени несъответствия между данните, декларирани в заявлението за подпомагане, свързани с условията за подпомагане по интервенцията по **чл. 1**, и данните, установени чрез административни проверки, ДФЗ изпраща информация чрез СЕУ за установените несъответствия.

(2) Кандидатът за подпомагане/бенефициентът може да предостави допълнителна информация не по-късно от 10 работни дни след получаване на информацията по ал. 1.

Чл. 25. (1) Кандидатът за подпомагане/бенефициентът може да оттегли подаденото заявление за подпомагане изцяло или частично, в това число площта, засегната от неспазването - включително когато несъответствие е установено чрез административна проверка, до момента на извършване на плащането по интервенцията, освен когато е бил информиран, че:

1. ще му бъде извършена проверка на място;

2. при извършване на проверка на място, която не е била предварително обявена, е открито несъответствие.

(2) Оттеглянето по ал. 1 се извършва чрез СЕУ.

Раздел II.
Проверки на място

Чл. 26. (1) С проверките на място се проверява спазването на условията за допустимост, ангажиментите и другите задължения по интервенцията, които не са проверени чрез административен контрол.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да извършва проверки на място съвместно с Изпълнителната агенция по горите и нейните териториални структури.

Чл. 27. (1) В съответствие с **чл. 72 от Регламент (ЕС) 2021/2116** проверките на място се

извършват като допълващ контрол на административните проверки и чрез тях се проверяват критериите за допустимост, ангажиментите и другите задължения, които не са обхванати от административния контрол.

(2) Проверките на място могат да се извършват чрез:

1. физически посещения;

2. прилагане на техники за дистанционно наблюдение;

3. използване на данни от спътниците "Сентинели" по програма "Коперник" или други, най-малкото равностойни данни, посочени в **чл. 11 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173**.

(3) Продължителността на проверките на място и периодът на извършването им се определят съобразно изпълняваните дейности по интервенцията и се ограничават до минималния необходим период от време.

Чл. 28. (1) Заявленията за подпомагане или кандидатите, за които е установено, че не са допустими или не отговарят на условията за участие в интервенцията към момента на подаване на заявлението или след извършените административни проверки, не се включват в контролната съвкупност/извадка.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва подбор на контролната съвкупност/извадка по ал. 1 на случаен принцип и въз основа на анализ на риска.

(3) Контролната съвкупност/извадка по ал. 1 на ежегодно извършваните проверки на място обхваща най-малко пет на сто от всички кандидати по интервенцията.

Чл. 29. (1) Проверките на място може да се обявяват чрез СЕУ, при условие че това не е в разрез с тяхната цел или ефективност.

(2) Където е целесъобразно, проверките на място могат да се извършват едновременно с всички други проверки.

(3) Проверките на място се разпределят в рамките на годината на случаен принцип.

Чл. 30. За всяка проверка на място се изготвя доклад за проверката, който дава възможност да се прегледат детайлите на извършените проверки и да се направят заключения относно спазването на критериите за допустимост и другите задължения. Когато е приложимо, в доклада се посочват най-малко:

1. присъстващите лица;

2. проверените горски територии, измерените отдел и подотдел, включително резултатите от измерванията за всяка площ и използваните измервателни методи, когато е приложимо;

3. дали проверяваният е бил уведомен предварително за проверката и ако е така, какъв е бил срокът на предварителното уведомление;

4. данни за конкретните мерки за контрол, които трябва да се предприемат.

Чл. 31. (1) Докладът по **чл. 30** се предоставя на кандидата за подпомагане/бенефициента чрез СЕУ.

(2) Когато проверяваният кандидат за подпомагане/бенефициент не приема доклада по ал. 1, може да изпрати чрез СЕУ възражения до ДФЗ в 14-дневен срок. Срокът започва да тече от момента на публикуване на доклада в СЕУ.

(3) Възраженията по ал. 2 се разглеждат в срок от 10 дни, след което проверяваните лица се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез СЕУ.

Раздел III.
Отказ и намаления на плащанията

Чл. 32. Държавен фонд "Земеделие" отказва изцяло или частично плащане, когато:

1. кандидатът е заявил горски територии, за които не е изпълнено изискването на **чл. 4, ал. 1**; или

2. кандидатът е заявил горски територии, които не отговарят на изискванията на **чл. 4, ал. 2**; или

3. кандидатът е заявил горски територии, които не отговарят на изискванията на **чл. 4, ал. 3**; или

4. при административни и/или проверки на място се установи неспазване на **чл. 5, ал. 1** и/или 2; или

5. за една и съща горска територия са подадени две или повече заявления; или

6. заявените за подпомагане горски територии не отговарят на условията за допустимост за подпомагане при проверките, извършвани по **чл. 70 от ЗПЗП**; или

7. кандидатът не спазва изискванията на **чл. 6, ал. 3**; или

8. кандидатът за подпомагане/бенефициентът или упълномощено от него лице възпрепятства извършването на проверка на място; или

9. са установени площи по **чл. 20, ал. 3**, за които не е извършено оттегляне на площта по **чл. 25**.

Чл. 33. (1) Държавен фонд "Земеделие" не предоставя плащане за заявената площ, на която е констатирано неспазване на:

1. забрани по **чл. 6, ал. 1**, различни от посочената в **чл. 17, ал. 1, т. 2**; или

2. мерките по **чл. 6, ал. 3**.

(2) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащанията по интервенцията по **чл. 1** съгласно Методика за определяне на размера на намаленията при неспазване на изискванията, свързани с условията на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в **приложение IV на Регламент (ЕС) 2021/2115** на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ДВ, бр. 24 от 2025 г.), когато е уведомен за установени неспазвания на предварителните условия в социалната сфера от компетентните органи или институции, отговорни за прилагането на социалното и трудово законодателство и приложимите трудови стандарти.

Чл. 34. Държавен фонд "Земеделие" постановява пълен отказ от изплащане на финансова помощ, когато:

1. кандидатът за подпомагане не отговаря на условията на **чл. 3**; или

2. размерът на намаленията е равен или по-голям от исканото плащане; или

3. кандидатът за подпомагане или упълномощено от него лице възпрепятства извършването на проверка на място; или

4. кандидатът за подпомагане/бенефициентът не е спазил **чл. 17, ал. 1, т. 2**.

Чл. 35. (1) Плащанията по интервенцията не се предоставят на кандидат за подпомагане/бенефициент, когато се установи наличие на изкуствено създадено условие за получаване на финансовата помощ или за осигуряване на предимство в противоречие с целите на интервенцията.

(2) При умишлено неспазване на задължения от бенефициента същият се изключва от всички плащания и от всички начини за оказване на подкрепа по тази интервенция за срока на нейното прилагане.

Чл. 36. (1) При настъпване на събитие по **чл. 3, параграф 1, буква "а" от Регламент (ЕС) 2021/2116** площта на горската територия се счита за неизбираема. Кандидатът за подпомагане/бенефициентът или упълномощено от него лице уведомява ДФЗ за наличието му в срок до 15 работни дни от датата на прекратяване на фактическото събитие.

(2) При смърт на кандидат за подпомагане - физическо лице, представляваща извънредно обстоятелство по **чл. 3, параграф 1, буква "д" от Регламент (ЕС) 2021/2116**, неговите наследници могат да продължат производството по подаденото заявление за подпомагане, като уведомят ДФЗ при условията и по реда на **чл. 19 от Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни** (ДВ, бр. 30 от 2023 г.).

Глава пета.
РЕД ЗА НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И ОТТЕГЛЯНЕ НА ИЗПЛАТЕНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Чл. 37. Държавен фонд "Земеделие" налага административни санкции по интервенцията по **чл. 1** съгласно **чл. 76, ал. 1 от ЗПЗП**.

Чл. 38. Когато е приложимо, ДФЗ налага административни санкции и намаления на плащанията по интервенцията по **чл. 1** в следната последователност:

1. санкция съгласно **чл. 76 от ЗПЗП**;
2. намаления по **чл. 33, ал. 1**;
3. намаления по **чл. 56, ал. 3 от ЗПЗП**.

Чл. 39. Държавен фонд "Земеделие" предприема действия в съответствие с **чл. 73 от ЗПЗП**, когато се установи недължимо изплатена финансова помощ.

Чл. 40. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да изиска от лицата по **чл. 3** всички необходими документи, свързани с изпълнението на интервенцията по **чл. 1** и предоставяне на плащания по нея.

(2) Документите по ал. 1 се представят в срок до 15 дни от датата, на която лицата по **чл. 3** са получили искането от ДФЗ.

Глава шеста.
ПУБЛИЧНОСТ, ИНФОРМАЦИЯ И НАБЛЮДЕНИЕ

Чл. 41. Държавен фонд "Земеделие" осигурява изпълнението на изискванията за публикуване и информация по **чл. 9 от Регламент (ЕС) 2022/2472**.

Чл. 42. Министерството на земеделието и храните изпраща на Европейската комисия обобщената информация за помощта и електронна връзка към пълния текст на мярката по реда и в срока по **чл. 11 от Регламент (ЕС) 2022/2472**.

Чл. 43. Министерството на земеделието и храните и Държавен фонд "Земеделие", съобразно своите правомощия, водят и съхраняват информацията и подкрепящата я документация, необходима за установяване спазването на условията по **Регламент (ЕС) 2022/2472**, и я предоставят на Европейската комисия при условията и в сроковете по **чл. 13** от същия регламент.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. В **Наредба № 1 от 2024 г. за условията и реда за предоставяне на подпомагане по техническа помощ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 - 2027 г., както и реда за налагане на административни санкции** (обн., ДВ, бр. 30 от 2024 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2024 г. и бр. 63 от 2025 г.) се правят следните допълнения:

1. В **приложение № 1 към чл. 5, ал. 1** се създава т. 17:

"17. Финансиране на резултати от пробовземане при годишни и допълнителни надзорни проверки, извършвани от компетентно звено, във връзка с контрола и сертификацията на биологични оператори, бенефициенти по стратегическия план по ОСП."

2. В **приложение № 2 към чл. 7, ал. 2** се създава т. 17:

"17. Разходи за финансиране на резултати от пробовземане при годишни и допълнителни надзорни проверки, извършвани от компетентно звено, във връзка с контрола и сертификацията на биологични оператори, бенефициенти по стратегическия план по ОСП."

§ 2. Наредбата се издава на основание **чл. 67** във връзка с **чл. 70, ал. 2 от ЗПЗП**.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".